

7 priedas. Išplėstinis remtinų veiklų sąrašas

Eil. Nr.	VPS priemonė	Remtinų veiklų sąrašas pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3
LĖTOJO TURIZMO MODELIS - Lėtą turizmą apimantys tipai Pirmiausia lėtas turizmas yra apibrėžiamas kaip bendras požiūris į turizmą. Kuris yra kaip „skėtis“ – prekės ženklas apimantis skirtingus turizmo tipus. Tyrimuose patvirtintas požiūris, kad lėtas turizmas apima: ekologišką, bei gamtos turizmą, agrarinį/kaimo turizmą, sveikatos turizmą, kultūrinį turizmą, maisto turizmą, religinį turizmą bei piligriminių žygius. PAŽANGAUS KAIMO VYSTYMOSI PRINCIPAI Pažangaus kaimo koncepcijoje išreiškiamas glaudus bendruomenių, gamybos ir vartojimo būdų, jų kultūros ir aplinkos, kurioje gyvena, ryšys. Toks ryšys egzistuoja prioriteta teikiant vietos ekonomikai. Stiprinant vietos ekonomiką diegiami dalijimosi, žiedinės, bioišteklių pagrįstos ekonomikos principai. Nauji gamybos ir vartojimo modeliai sudaro sąlygas mokytis žmones, skatinti jų supratingumą apie maistą ir aplinkosaugą, gilinti gamintojų žinias ir saugoti skirtingą kultūrinį tapatumą. Ūkininkai, kaimo gyventojai ir kaimo socialinės infrastruktūros institucijų darbuotojai yra pagrindiniai pažangos kaime skatintojai. Pagrindiniai pažangaus kaimo vystymo principai: • Tikslusis ūkininkavimas (žemdirbystė): mažinant sąnaudas, maksimaliai išnaudojant jutiklius ir sprendimų palaikymo sistemas, kartu gerinant maisto tiekimo grandinę, tausojant dirvožemį, apsaugant išteklius ir aplinką. • Skaitmeninės ir kitos inovacijoms atviros platformos, kur siūlomos visos pagrindinės paslaugos, pvz., e. mokymai, e. sveikata (geresnė prieiga prie medicininės priežiūros), e. administravimas, transportavimas, maitinimas, socialinės paslaugos, apeinant oligopolines mažmeninės prekybos struktūras, geresnė produktų kokybė ir didesnis pasirinkimas • Dalijimosi ekonomika: brangiais techniniais sprendimais ir įranga		

Eil. Nr.	VPS priemonė	Remtinios veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3
	• Žiedinė ekonomika, padedanti mažinti atliekas ir tausoti išteklius • Bioištekliais (atsinaujinančiais) pagrįsta ekonomika, besiremianti moksliniais tyrimais, inovacijomis ir technologijomis • Atsinaujinančioji energija ypač svarbi kaimo vietovėse, kurios pasižymi ne tik erdve, bet ir lengva prieiga prie reikiamų gamtos išteklių (vėjo, saulės, vandens, dirvožemio, medienos, biomasės) • Kaimo turizmas, apimantis ekologinį, sveikatai palankų maistą ir poilsį, rekreacinį turizmą, sudaro galimybes kurti naujas didelės vertės darbo vietas • Socialinės inovacijos kaimo paslaugų ir verslumo srityje • Įtraukios socialinės infrastruktūros, partnerystės organizacinio mechanizmo kūrimas ir diegimas (gyvosios laboratorijos, klasteriai, tinklai).	
1.	Socialiai atsakingų paslaugų ir tvarios infrastruktūros gyventojams kūrimas ir plėtra	Remtinios veiklos: 1. Prieigos prie vertingų gamtos ir poilsio objektų gerinimas, parkų ir (arba) draustinių (dviračių, pažintinių ir pėsčiųjų takai), sporto aikštynai, laisvalaikio zonos ir kt. 2. Traukos taškų (turizmo ir kultūros objektų, bendruomenės centrų, maitinimo įstaigų ir pažintinių teritorijų ir kt.) sujungimas formuojant pėsčiųjų – dviračių ir (arba) pažintinius ir (arba) rekreacinius maršrutus, paslaugų žiedus 3. Investicijos į pažangaus (sumanaus) kaimo kūrimą, klimatą ir ekologiškumą, tvarios infrastruktūros vystymą, technologinius ir skaitmeninius sprendimus 4. Atskirties mažinimas sugrąžinant bendruomenės erdves (pvz., bendruomenei priklausančias laisvalaikio patalpas, bendruomenės centrus, bendruomenės kavines ir pan.) 5. Socialinės infrastruktūros ir paslaugų (sporto, laisvalaikio, poilsio ir pan.) pasiekiamumas, ryšių tarp erdvių, funkcijų ir žmonių veiklų kūrimas 6. Gyvenimo kokybės gerinimas, įskaitant taršos mažinimą, saugumą, socialinių, kultūrinių, sveikatinimo ir kt. poreikių geresnį tenkinimą 7. Lokalių, įvairias paslaugas koncentruojančių centrų kūrimas 8. Bendruomenės, senjorų, jaunimo centrų ar erdvių kūrimas 9. Jaunų ir (arba) 55+ specialistų ugdymui reikalingas technologijų, kultūros ir bendradarbiavimo centrų (tinklų) kūrimas

Eil. Nr.	VPS priemonė	Remtinios veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3
		10. Didinti el. paslaugų teikimo mastą, kokybę ir piliečių naudojimąsi šiomis paslaugomis, ypatingą dėmesį skiriant kaimo vietovėms ir vyresnio amžiaus žmonėms bei bendradarbiavimui tarp sektorių 11. Viešųjų turizmo paslaugų ir poilsio erdvių plėtojimas ir populiarinimas 12. Ekologinio ir tvaraus turizmo ir poilsio plėtra 13. Bendrų turizmo ir kultūros maršrutų, produktų ir paslaugų kūrimas 14. Turizmo ir poilsio sektoriaus plėtra, taikant tvaraus ir žiedinio verslo modelių principus, leidžiančius užtikrinti, kad sektorius išliktų konkurencingas, atsparus ir aplinkos, socialiniu ir ekonominiu požiūriu tvarus 15. Naujų technologijų diegimas, gamtos išteklių ir kultūros paveldo išsaugojimui bei panaudojimui, taip pat skaitmeninimas, skirtas stebėti lankytojų srautus ir keistis duomenimis tarp partnerių (pvz., skaitmeninis kultūros paveldo vertybių ir kitų objektų išsaugojimas; kultūros institucijų bendradarbiavimas, skaitmeninių edukacinių, švietimo programų diegimas, skaitmeninių technologijų pagalba sukurti virtualūs gidai ir (arba) kitos iniciatyvos ir pan.) 16. Natūralių gamtinių išteklių ir (arba) zonų plėtojimas ir populiarinimas. Sveikos gyvensenos skatinimas 17. Lėtojo turizmo modelio (konceptijos) įgyvendinimas 18. Aktyvaus turizmo ir poilsio koncepcijos įgyvendinimas 19. Dviračių ir pėsčiųjų eismui bei kitoms nemotorizuotoms judėjimo formoms ir turizmui skatinti skirtų priemonių įgyvendinimas 20. Šiuolaikinių, skaitmeninių ir interaktyvių produktų kūrimas, siekiant įtraukti naujus nedidelius operatorius ir vietos bendruomenes teikti turizmo, poilsio, edukacines, neformalaus ugdymo ir susijusias paslaugas 21. Kultūros ir istorijos paveldo išsaugojimo užtikrinimas ir išsaugojimas (įskaitant kultūros / istorijos paveldo vietovių

Eil. Nr.	VPS priemonė	Remtinios veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3
		plėtrą), kultūros ir paveldo vaidmens stiprinimas kuriant darbo vietas ir skatinant vietos ekonominę plėtrą 22. Naujomis technologijomis grįstas paveldo ir paveldo vietovių naudojimas, įskaitant pajamas generuojančią veiklą, taip pat jos finansinio tvarumo užtikrinimas 23. Gebėjimų ugdymas ir kiti veiksmai, skirti ekologiškam ir skaitmeniniam perkvalifikavimui ir kvalifikacijos kėlimui, bei šių priemonių diegimas, reikalingi siekiant užtikrinti atsparias ir tvarias darbo vietas turizmo sektoriuje 24. Dalinimosi platformų kūrimas ir visuomenės švietimo apie jų naudą skatinimas 25. Bendradarbiavimo tinklų kūrimas, mokymai, keitimasis patirtimi, dalijimasis gerąja patirtimi tarp įvairių sektorių ir organizacijų 26. Skatinti socialinės įtraukties priemones, skirtas kovoti su socialinės atskirties rizika, kylančia dėl su klimatu susijusių iššūkių (stovyklos, neformalus ugdymas ir pan.) 27. Remti bendrųjų kompetencijų, įskaitant skaitmeninius įgūdžius ir inovacijų valdymą, įgijimą, daugiausia dėmesio skiriant teritorinių ir socialinių skirtumų mažinimui 28. Jaunų ir (arba) 55+ specialistų ugdymui reikalingas technologijų, kultūros ir bendradarbiavimo tinklų kūrimas ir neformalus ugdymas 29. Sociokultūrinio ugdymo plėtojimas: rekreacija (poilsis ir laisvalaikis), švietimas ir auklėjimas, menas ir kultūra, bendruomenės kūrimas 30. Visuomenės edukavimas apie gamtą ir jos išsaugojimo svarbą.
2.	Tvarių ekonominių veiklų kūrimas ir plėtra efektyviai panaudojant vietos išteklius	Remtinios veiklos: 1. NVO verslumo veiklų organizavimas – dviejų ar daugiau organizacijų ir (arba) įstaigų įtraukimas dirbti kartu tam tikroje grupėje ar organizacijoje, kur yra sudaromos palankios sąlygos tam tikrai tikslinei (-ėms) grupei (-ėms) bendros veiklos metu realizuoti socialinius ir ekonominius poreikius siekiant konkretaus tikslo ar tikslų visumos

Eil. Nr.	VPS priemonė	Remtinios veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3
		2. Didinti įvairaus amžiaus grupių gyventojų motyvaciją įsitraukti bendruomenės socialinio kapitalo išsaugojimą, organizuoti verslumo veiklas, susijusių su tradicijų ir papročių saugojimu 3. Panaudoti vietos išteklius: gamtos, žmogiškuosius, kultūrinius ir kt. NVO verslo vystymui paslaugų poilsiautojui ir turistui srityse 4. Priemonės, didinančios vietos ekonominę plėtros potencialą ir taip netiesiogiai sprendžiančios socialinės įtraukties, socialinių vietos bendruomenių tvarumo problemas (pvz. propaguojant mažiau žinomas didelio potencialo turizmo vietas; skatinant naujoviškų socialinių paslaugų teikimą turizmo ir kultūros srityse; palengvinant prieigą prie kultūros ir turizmo objektų, pritraukiant socialinių grupių auditorijas; skatinant su turizmu susijusį socialinį verslumą leidžiantį kurti ir subalansuoti socialinę ir ekonomines naudą ir kt.) 5. Integruotų paslaugų, apjungiančių socialinius ir (arba), švietimo ir (arba), fizinės ir psichologinės sveikatos elementus, plėtojimas 6. NVO verslumo ugdymo plėtojimas: rekreacija (poilsis ir laisvalaikis), švietimas ir auklėjimas, menas ir kultūra, bendruomenės telkimas ir kt. 7. Socialinių inovacijų įgyvendinimas neformalaus švietimo (ugdymo) ir užimtumo srityse, ypač ikimokyklinio ir pradinio amžiaus vaikams 8. Sveikatingumo ugdymas ir visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumo gerinimas 9. Veiksmai ir bendradarbiavimas skatinant aktyvų ir sveiką senėjimą (pvz., fizinio aktyvumo veiklos, reguliarūs sveikatos patikrinimai, medicininė pagalba ir kt.) 10. Socialinės infrastruktūros ir paslaugų, skirtų šeimai, vaikui, senjorui ar kitai tikslinei grupei, kūrimas ir (arba) plėtra 11. Socialinių paslaugų efektyvumo didinimas ir diversifikavimas taikant įrodymais pagrįstas priemones, naujus požiūrius, priemones, metodus ir kt.

Eil. Nr.	VPS priemonė	Remtinios veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3
		12. Tinklų kūrimas, mokymai, keitimasis patirtimi, dalijimasis gerąja patirtimi tarp suinteresuotųjų šalių, dalyvaujančių teikiant socialines paslaugas 13. Skatinti socialinės įtraukties priemones, skirtas kovoti su socialinės atskirties rizika, kylančia dėl su klimatu susijusių iššūkių 14. Efektyvus paslaugų pasiekiamumas, socialinių paslaugų įvairovės ir lygybės tarp socialinių grupių didinimas 15. Tvarus vartojimas-naudojimas, žmonėms ir aplinkai draugiškų daiktų gamyba, atnaujinimas ir kt. veiklos 16. Dalinimosi platformų kūrimas ir visuomenės švietimo apie jų naudą skatinimas 17. Darnaus vartojimo ir antrinio dizaino idėjos plėtojimas, saugesnės ir sveikesnės aplinkos kūrimas 18. Bendruomeninių prekybos centrų, prekybos vietų kūrimas siekiant sumažinti ekonominius skirtumus tarp miesto ir kaimo 19. Psichikos sveikatos gerinimas (pvz., jaunimui ir vyresnio amžiaus žmonėms, netektį patyrusiems žmonėms, patyrusiems smurtą šeimoje, vaikų prievartą, priklausomybę, atskirtį dėl gyvenamosios vietovės ir kt.) 20. Atskirties mažinimas sugrąžinant bendruomenės erdves (pvz., bendruomenei priklausančias laisvalaikio patalpas, bendruomenės centrus, bendruomenės kavines ir pan.)
3.	Tvaraus ir konkurencingo verslo kūrimas ir plėtra	Remtinios veiklos: 1. Parama verslui, kuris apima viso ir (arba) dalies žiedinės ekonomikos ciklo įgyvendinimą 2. Aplinkai draugiško, vietos tradicijomis ir ištekliais grįsto verslo kūrimas ir (arba) plėtra 3. „Praktinių dirbtuvių“ privataus verslo sektoriuje, kūrimas 4. Aktyvaus ir (arba) pasyvaus turizmo ir (arba) poilsio plėtra 5. Parama informacinių ir skaitmeninių technologijų, įskaitant pagalbinę infrastruktūrą ir įrangą, diegimui ir (arba)

Eil. Nr.	VPS priemonė	Remtinios veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3
		naudojimui įmonėse, įskaitant darbuotojų įgūdžių tobulinimą, siekiant padidinti tų įmonių našumą 6. Skatinti tiesioginį vietinių produktų gamybą ir (arba) pardavimą (ūkiuose, vietinėse parduotuvėse, festivaliuose ir mugėse ir pan.) 7. Skatinti antrinių žaliavų ir (arba) daiktų panaudojimą, jų atnaujinimą arba perdirbimą ir (arba) pardavimą 8. Skatinti lengvesnį kliento pasiekiamumą remiant elektroninę prekybą savo pačių pagamintais ir (arba) perdirbtais produktais ir (arba) gaminiais ir (arba) daiktais
4.	Vietos gyventojų socialinės integracijos ir užimtumo skatinimas	Remtinios veiklos: 1. Tinklų kūrimas, mokymai, keitimasis patirtimi, dalijimasis gera patirtimi tarp įvairių sektorių ir organizacijų; 2. Veiklos, susijusios su kūrybinėmis industrijomis, amatais, kultūriniais renginiais, aktyvaus laisvalaikio galimybėmis, edukacine ir interaktyvia veikla, gastronomija ir kt. ir (arba) jų pozicionavimo tam tikroms grupėms (Pvz.: turistų, lankytojų, poilsiautojų, gyventojų ir pan.) stiprinant vietos ekonomiką ir prisidedant prie turizmo sezoniškumo mažinimo; 3. Skatinti socialinės įtraukties priemones, skirtas kovoti su socialinės atskirties rizika, kylančia dėl su klimatu susijusių iššūkių (stovyklos, neformalus ugdymas ir pan.) 4. Bendrų iniciatyvų ir sąmoningumo didinimo veiklų kūrimas, siekiant palengvinti socialinį ir verslumo vystymąsi 5. Remti bendrųjų kompetencijų, įskaitant skaitmeninius įgūdžius ir inovacijų valdymą, įgijimą, daugiausia dėmesio skiriant teritorinių ir socialinių skirtumų mažinimui 6. Jaunų ir (arba) 55+ specialistų ugdymui reikalingas technologijų, kultūros ir bendradarbiavimo tinklų kūrimas ir neformalus ugdymas 7. Sveikatingumo ir visuomenės supratimo apie sveiką gyvenseną ugdymas

Eil. Nr.	VPS priemonė	Remtinios veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3
		8. Sporto ir sveikos gyvensenos propagavimo iniciatyvų, programų kūrimas ir galimų sprendimų išbandymas vietos lygmeniu 9. Visuomenės edukavimas apie gamtą ir jos išsaugojimo svarbą. 10. Socialinių ryšių tarp žmonių ir organizacijų kūrimas 11. Sociokultūrinių veiklų organizavimas – dviejų ar daugiau organizacijų ir (arba) įstaigų įtraukimas dirbti kartu tam tikroje grupėje ar organizacijoje, kur yra sudaromos palankios sąlygos tam tikrai tikslinei (-ėms) grupei (-ėms) bendros veiklos metu realizuoti socialinius, kultūrinius ir švietėjiškus poreikius, siekiant konkretaus tikslo ar tikslų visumos t.y. integruotis į visuomenę 12. Sociokultūrinio ugdymo plėtojimas: rekreacija (poilsis ir laisvalaikis), švietimas ir auklėjimas, menas ir kultūra, bendruomenės kūrimas 13. Didinti įvairaus amžiaus grupių gyventojų motyvaciją įsitraukti į bendruomenės kultūrinį ir socialinį gyvenimą, saugoti tradicijas bei papročius